خراسان روزنامه صبح ایران
سه شنبه ۲۴ مرداد ۱۳۹۶ . ۲۲ ذی القعده ۱۴۳۸ .شماره ۱۹۶۰۹

انتشار کتاب «فلسفه علم پدیدارشناسی هرمنوتیک» با مقدمه رئیس جمهور

کتاب «فلسفه علم پدیدارشناسی هرمنوتیک» نوشته محمدحسین ملایری، با مقدمه‌ای از دکتر حسن روحانی، توسط انتشارات ققنوس، روانه بازار نشر شد. به گزارش ایبنا، در بخشی از مقدمه رئیس جمهور، می‌خوانیم: «در حالی که اصل بازاندیشی و «نوخوانش» متفکران گذشته در غرب به دلیل تحولات نوین در علم و جامعه، امری متداول و در عین حال مورد اقبال بوده و هست، متاسفانه در کشور ما در این طریق، کمتر گامی برداشته می‌شود.»

دکتر صالحی، وزیر پیشنهادی فرهنگ و ارشاد اسلامی در گفت و گو با مهر تشریح کرد

حرکت به سوی نقش‌های هدایتی و سیاست گذارانه در عرصه فرهنگ

رویکرد ما تقویت نظام‌های صنفی حوزه فرهنگ و هنر است

پس از چهار سال حضور دکتر سیدعباس صالحی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و راهبری معاونت امور فرهنگی آن، نظر حسن روحانی به وی جلب شد تا او را به عنوان گزینه پیشنهادی خود برای تصدی این وزارتخانه در دولت دوازدهم، به مجلس معرفی کند. صالحی با اشاره به ارتباطاتش با مجموعه‌های مختلف فرهنگی کشور، از وجود «اعتماد کافی» بین خود و آن‌ها سخن می‌گوید و یادآور می‌شود که همین اعتماد، در مجاب کردن افراد در معرفی‌اش به رئیس جمهور برای سپردن سکان هدایت دستگاه فرهنگی رسمی کشور به او، موثر بوده است؛ به گفته صالحی، آن‌ها معتقد بوده‌اند که او می‌تواند نقش نخ تسبیح و حلقه‌ای ارتباطی را در رابطه با دستگاه‌های مختلف فرهنگی، ایفا کند. صالحی با اشاره به بخشی از عملکردش در معاونت فرهنگی وزارت ارشاد، از تسری دادن آن به سایر معاونت‌ها و دستگاه‌های تابعه این وزارتخانه در صورت اخذ رای اعتماد از مجلس، سخن می‌گوید و این که در چینش معاونان و مدیران، اصل را بر کارامدی و انطباق آن‌ها با برنامه پیشنهادی خود می‌گذارد. گزینه پیشنهادی وزارت ارشاد تلویحاً نبود تعاملی سازنده با قوه قضاییه را از دلایل به وجود آمدن اشکالاتی در زمینه برخی فعالیت‌های هنری در کشور از جمله در برخی اجراهای موسیقی و نمایش فیلم‌ها می‌داند و می‌گوید: «گفت و گو بین اصحاب قضایی و اصحاب حوزه فرهنگ و هنر ان شاءا... از اولین گفت و گوها برای کاستن از مسائل این حوزه خواهد بود». بخش هایی از گفت و گوی مهر را با «سیدعباس صالحی» وزیر پیشنهادی فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه بخوانید.

یکی از مسائل پر چالش در حوزه فرهنگ، تعدد دستگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای فعال در این حوزه است. البته این مسئله، تازه نیست و سال‌هاست که با آن روبه‌رو هستیم. این که این فعالیت‌ها به انسجام نزدیک شود و دست کم روی یک ریل مشخص حرکت کنند و ما کمتر شاهد موازی کاری‌ها در حوزه فرهنگ باشیم، همواره مورد تاکید بوده است. شما چه طرح و راهبردی برای ایجاد این انسجام دارید؟

مسئله‌ای که به آن اشاره کردید، همان طور که خودتان هم گفتید، مسئله‌ای است که سابقه‌ای خیلی قدیمی دارد و به عنوان یکی از ضعف‌های حوزه فرهنگ و هنر مطرح است. نوع تعامل و نقشه حرکتی مجموعه‌های فرهنگی و هنری مبهم است و اگر نگوییم متضاد، اما گاهی متفاوت است. در این زمینه، به نظر می‌رسد همواره یکسری بحث‌های ساختاری مطرح بوده و هنوز هم می‌تواند مطرح باشد که البته زمان‌بر است و شاید، هم مبانی نظری آن و هم تحقق اجرای آن‌ها، به زمان طولانی‌تری نیاز داشته باشد. اما آن چه فکر می‌کنم می‌شود در کوتاه مدت به آن فکر کرد، این است که با توجه به گذشته و سابقه و نوع ارتباطاتی که بنده با سازمان‌های مختلف فرهنگی که عمدتاً در کشور فعال هستند، داشته‌ام و به نحوی می‌شود گفت زمینه‌های اعتماد بین ما وجود داشته و حتی به تعبیری بالاتر که می‌تواند به دور از واقعیت هم نباشد، می‌توانم بگویم اعتماد کافی وجود داشته و دارد، این مسئله کمک می‌کند که جریان هم‌افزایی دستگاه‌های فرهنگی حداقل در حوزه همکاری‌های فعال مشترک نه لزوماً همکاری‌های روی کاغذ، تقویت شود؛ هم سازمان‌های فرهنگی حوزوی، هم سازمان‌های دینی غیرحوزوی و هم حتی سازمان‌های فرهنگی دیگری که در لوای مجموعه‌های موجود در وزارتخانه‌ها، شهرداری‌ها و غیره فعالیت می‌کنند. یکی از فرصت‌هایی که از طریق همان، بحث متقاعدسازی ما هم اتفاق افتاد، این بود که بالاخره به اعتبار مجموعه‌هایی که شما در آن‌ها بوده و با آن‌ها کار کرده‌اید و آن‌ها هم به شما اعتماد دارند، این زمینه در شما هست که نخ تسبیح و حلقه ارتباطی بشوید که این مجموعه‌ها در یک برنامه منسجم‌تر و هم‌افزایی حداکثری‌تر، هم نقشه حرکتی خودشان را در عمل فرهنگی، به صورت منسجم‌تر تعریف و هم در اجرا، همکاری‌ها را بیشتر کنند. فکر می‌کنم همین گام اول، گام بسیار مهمی است و اتفاقات بعدی را بر اساس آن می‌شود جلو برد.

رهبر معظم انقلاب چندی پیش، از اختلال برخی قرارگاه‌های فرهنگی انتقاد کردند و در همین راستا بود که بر موضوع آتش به اختیار، تاکید کردند. من ابتدا مایلم تفسیر شما را از این نکته دریابم و از دل این موضوع، سوال دیگری را مطرح کنم و آن این که؛ همزمان با فعالیت نهادهای تابعه دستگاه فرهنگی کشور یعنی وزارت ارشاد در حوزه‌های مختلف اعم از موسیقی، سینما، کتاب و... ما شاهد شکل گیری و فعالیت موسسات و قرارگاه‌هایی در حوزه فرهنگ هستیم که به نظر می‌رسد فلسفه وجودی آن‌ها پر کردن خلأ انقلابی گری در همین حوزه‌های فرهنگی است؛ یعنی همان خلأهایی که وزارت ارشاد از آن‌ها غافل بوده است. آیا اساساً شما به وجود چنین خلأهایی در وزارت ارشاد اعتقاد دارید و اگر معتقد هستید، چه برنامه‌ای برای رفع آن دارید؟

در زمینه دغدغه‌های مقام معظم رهبری و تعبیراتی که ایشان در حوزه‌های فرهنگی به کار برده‌اند، باید به این نکته توجه داشت که ایشان در حوزه‌های دیگر هم به تناسب دغدغه‌هایی را بیان کرده‌اند؛ ایشان در حوزه آسیب‌های اجتماعی، دغدغه جدی را ابراز کرده بودند و همان طور که می‌دانیم این دغدغه در این حوزه، آن قدر سنگین بود که جلسه‌ای عمومی تشکیل شد و بعد از آن شورایی شکل گرفت و قرار شد که هر شش ماه یک بار در این حوزه (آسیب‌های اجتماعی) به مقام معظم رهبری گزارش بدهند. در حوزه اقتصاد هم دغدغه‌های ایشان در زمینه رشد اشتغال و رونق اقتصادی، جدی است و چندین سال، موضوعات اقتصادی، عناوین شعار سال بوده است. تاکیدات ایشان در صحبت‌های متوالی در حوزه اقتصاد هم با همین نگاه است. حوزه فرهنگ هم از حوزه‌های مهمی است که ایشان به آن توجه داشته‌اند و همان طور که اشاره کردید به پاره‌ای از ضعف‌ها و نقص‌های این حوزه با تعابیری صریح، اشاره‌های مهمی داشته‌اند. نکته دوم این است که حوزه فرهنگ، هم در سطح سیاست گذاری و هم در سطح برنامه‌ریزی و هم در سطح اجرا، مجموعه‌های بسیار متنوعی در هر سه ساحت دارد و نیز در بین نهادهای حاکمیتی، هم دولتی، هم عمومی و هم خصوصی؛ چون واقعیت این است که بازیگران و کنشگران حیطه فرهنگ متنوع‌اند و اگر ما از ضعف‌ها و مشکلات این حیطه سخن می‌گوییم، طبیعتاً مجموعه‌های بسیار متنوعی هم در توفیقات این حوزه سهیم هستند و هم در ضعف‌ها و ناکارامدی‌های آن و باید تلاش شود این‌ها [ضعف‌ها و ناکارامدی‌ها] کمتر شود و طبعاً وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم به سهم خودش در این مسئله هم از لحاظ قوت‌هایی که داشته و هم از لحاظ ضعف‌هایی که داشته، سهم دارد؛ البته باید تلاش کند که این ضعف‌ها را به حداقل برساند. نکته سوم که به نظر می‌آید به بخش پایانی سوال شما نزدیک می‌شود، این است که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی طبعاً در حوزه‌های مختلف بر حسب وظایفش، مسئولیت‌هایی دارد؛ چه در حوزه برنامه‌ریزی، چه در حوزه کمک به سیاست گذاری – که البته مراجع سیاست گذاری بعضاً در فضاهایی بالاتر از ارشاد هستند و شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس شورای اسلامی از آن جمله هستند– و چه در حوزه اجرا. منتها همان طور که عرض کردم وزارت ارشاد چه از لحاظ منابع و چه از لحاظ حیطه عمل، یکی از دستگاه‌های فرهنگی کشور است و نه همه دستگاه‌های فرهنگی کشور. لذا مسئولیتش در همین حد، قابل تعریف است اما در عین حال هر مقدار سهم وزارت ارشاد در این جایگاه ارتقا پیدا کند، طبعاً مسئولیتش هم ارتقای بیشتری پیدا می‌کند. علی ایّ حال وزارت ارشاد در حدی که فعلاً هست، طبیعتاً مسئول است و بخشی از مسئولیت‌هایش هم حتماً در حوزه فرهنگ دینی، اسلامی و انقلابی است. اما این مسئولیت به این معنا نیست که وزارت ارشاد مجری همه فعالیت‌ها باشد. نگاه دولت در همه حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی این است که ما به سوی اجراها و تصدی‌های حداقلی و نقش‌های سیاست گذارانه و هدایتی بیشتر، حرکت کنیم. این نگاه طبعاً در حوزه فرهنگ، جدی است و در دولت دوازدهم هم جدی‌تر خواهد بود؛ اقتضای این نگاه این است که نه تنها مانع آن حرکت‌ها نباشیم بلکه مشوق آن‌ها باشیم. نهادهای عمومی اعم از شهرداری‌ها و مجموعه‌های دیگری که هستند، از جمله بخش خصوصی، خودشان باید حس کنند و البته این حس را دارند که میدان عمل حوزه فرهنگی به مقدار زیادی برای آن‌ها باز است و می‌توانند بلکه باید، به این حوزه ورود پیدا کنند. بنابراین، این مجموعه‌ها در این بخش‌ها نه تنها مزاحم وزارت ارشاد یا رقیب آن، نیستند بلکه بازوان این حرکت هستند. مهم این است که نقشه‌ای که باید برای این حرکت وجود داشته باشد، در یک حرکت هم‌افزایانه اجرا شود و کمک کننده به همدیگر باشد نه احیاناً تخریب کننده همدیگر. فکر می‌کنم اگر ما با این نگاه به این مسئله مراجعه کنیم، نه تنها دستگاه‌های فرهنگی حوزه عمومی را رقیب تلقی نمی‌کنیم بلکه آن‌ها را به عنوان کمک کننده به حوزه فرهنگ تلقی می‌کنیم.

یکی از مواردی که در دولت یازدهم مورد تاکید و اهتمام بود، فعال کردن اقتصاد فرهنگ و هنر بود و شاهد اقدامات مثبتی هم در این زمینه بودیم. با وجود این در مسیر واگذاری امور این حوزه به بخش خصوصی، در برخی موارد بیشتر ما سیاست رهاسازی را مشاهده کردیم و چندان نظارتی بر نحوه اجرای این اقدامات وجود نداشته است؛ ضمن این که این کار که نیازمند شفاف‌سازی به خصوص در بحث‌های مالی در برخی حوزه های خاص است، چندان نتیجه‌بخش نبوده است. در صورت اعتماد نمایندگان به شما، آیا جناب عالی برنامه خاصی برای برطرف کردن این معضل دارید؟

همان طور که اشاره کردید، رویکرد دولت این بوده و هست که حوزه‌های تصدی گرایانه فعالیت‌هایش را کاهش دهد. رویکرد دولت دوازدهم و وزارت ارشاد هم این است که نظام‌های صنفی حوزه فرهنگ و هنر تقویت شوند. در این زمینه، طبعاً نه تنها تجدیدنظری اتفاق نیفتاده است، بلکه تاکید بیشتری هم در این زمینه هست. آن چه در این واگذاری‌ها مورد توجه بوده یا باید باشد و ان شاءا... به طور جدی‌تری بر آن تاکید خواهد شد، این است که در حوزه سیاست گذاری و نظارت، نقش‌های حاکمیتی، نقش‌های کم‌رنگی نباشد به گونه‌ای که اهداف این اتفاقات، رویدادها یا فرایندهای آن‌ها، احیاناً قربانی برخی از اتفاقات ناخواسته شود. حتماً در فرایند این مسئله در حوزه‌های مختلف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بر حفظ نقش سیاست گذاری که یک نقش پیشینی است با این هدف که سیاست‌ها قبل از واگذاری‌ها شفاف باشد، و همچنین نظارت‌های حینِ عمل و بعد از عمل، تاکید جدی وجود خواهد داشت.

در حوزه رسانه، ما با مشکلی که مشابه حوزه کتاب است، مواجهیم؛ پایین بودن سرانه مطالعه. در دوره مسئولیت شما در معاونت امور فرهنگی وزارت ارشاد، گام‌های مثبتی در جهت کاستن از معضل کتاب‌نخوانی برداشته شد و شاید خود همین کارنامه موفق، در معرفی شما از سوی رئیس جمهور برای تصدی مسئولیت این وزارتخانه موثر بوده است. آیا راهبرد خاصی برای حل معضل روزنامه‌نخوانی در کشور دارید؟

در این حوزه، معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد طرح‌هایی را اجرا کرده است و همین روز گذشته، آقای انتظامی (معاون مطبوعاتی وزارت ارشاد) اظهار می‌کرد که قصد دارند با آقای مختارپور (دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور) تفاهم نامه‌ای را با موضوع استفاده از نشریات در فضای کتابخانه‌های عمومی، امضا کنند با این هدف که حضور این نشریات در این فضاها، در رقمی از یارانه مطبوعات قرار بگیرد. البته حتماً این مسیر را با ایده‌ها و دغدغه‌های دیگری می‌شود کامل‌تر کرد. خود اصحاب رسانه به خصوص رسانه‌های مکتوب هم باید سهم و مشارکت جدی در ارائه ایده‌های خلاق داشته باشند. البته باید توجه کرد که با آمدن رسانه‌های الکترونیک به ویژه در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، مخاطره‌ای برای رسانه‌های مکتوب به وجود آمده است که البته خودشان به این مسئله فکر کرده‌اند. باید به طرف راه حل‌های پایدارتر حرکت کرد تا ان شاءا... رسانه‌های مکتوب بتوانند ماندگار بمانند.

در بحث مشکلاتی که درباره برخی اجراهای موسیقی و نیز نمایش برخی فیلم‌ها وجود دارد، به نظر می‌رسد بخشی از این معضل به نبود تعامل میان وزارت ارشاد و قوه قضاییه برمی‌گردد. در اواخر دوره وزارت آقای جنتی، تلاش هایی برای برقراری این تعامل شکل گرفت. آیا شما برنامه مشخصی برای برقراری نوعی پُل گفت‌وگو با دستگاه‌های ذی‌ربط و مسئول در این زمینه، برای کاستن از این مشکل دارید؟

یکی از نکاتی که دوستان با اتکا به آن، من را برای پذیرش مسئولیت وزارت ارشاد ترغیب می‌کردند، همین بود که بالاخره با ارتباطاتی که با قوه قضاییه و دوستان مسئول در آن قوه بوده و می‌شود بیشتر آن را توسعه داد و با ارتباطی که می‌شود با شخص رئیس محترم قوه قضاییه که از علمای دین و از حکما و فلاسفه و از شخصیت‌های ارزشمند ما هستند، برقرار کرد، می‌توان به پاره‌ای از مشکل گشایی‌ها امیدوار بود؛ مشکلاتی که می‌توان گفت در ارتباط با همین سوءبرداشت‌ها یا احیاناً نبود یک تعامل تفاهمی، به وجود آمده است تا به ما کمک کند در چشم‌انداز روشن‌تری در ارتباط با پاره‌ای از این اتفاقات قرار بگیریم. گفت وگویی که می‌تواند بین اصحاب قضایی و اصحاب حوزه فرهنگ و هنر انجام بگیرد که ان شاءا... از اولین گفت وگوها خواهد بود، می‌تواند امیدواری بیشتری را برای شرایطی پایدارتر در این حوزه فراهم کند.

گزارش

●●●

فروش «تابستانه» از مرز ۱۴۲ هزار نسخه گذشت

با گذشت بیش از یک هفته از اجرای طرح «تابستانه کتاب» در ۸۲۷ کتاب‌فروشی عضو این طرح در سراسر کشور، میزان فروش در این طرح، به ۱۴۲ هزار و ۱۸۲ جلد کتاب رسید. به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)، در بین ۳۱ استان شرکت کننده در طرح تابستانه کتاب، استان تهران با ۱۴۹ کتاب‌فروشی در صدر قرار دارد و پس از آن، استان اصفهان با ۹۹ کتاب‌فروشی و قم با ۹۵ کتاب فروشی در رده‌های بعدی قرار گرفته‌اند. همچنین، خراسان رضوی با ۸۱، فارس با ۵۰، کردستان با ۳۳، آذربایجان شرقی با ۳۰، کرمان با ۳۰، مازندران با ۲۵، خوزستان با ۲۳، آذربایجان غربی با ۲۱ و همدان با ۲۰ کتاب‌فروشی، در این طرح حضور دارند.

■ پرفروش‌ترین‌ها

در میان پرفروش‌ترین کتاب‌های عمومی (تالیف) این طرح، سه کتاب «قهوه سرد آقای نویسنده» نوشته روزبه معین از نشر نیماژ، «سلام بر ابراهیم:...» از نشر شهید ابراهیم هادی و «سمفونی مردگان» از نشر ققنوس، در صدر این فهرست قرار گرفته‌اند. اجرای طرح «تابستانه کتاب» با شعار «این چنین دوست کتاب است از او دست مدار»، از پانزدهم مردادماه آغاز شده است و از بین ۸۲۷ کتاب‌فروشی تأیید شده در این طرح، ۶۳۰ کتاب‌فروشی از مراکز استان‌ها و ۱۹۷ کتاب فروشی از شهرستان‌ها عضو طرح شده‌اند.

■ توصیه‌هایی برای خریداران کتاب

علاقه‌مندان و خریداران کتاب می‌توانند از پانزدهم مردادماه با همراه داشتن کارت ملی به مدت ۲۰ روز در مراکز استان‌ها و تا ۳۰ روز در شهرستان‌ها به کتاب فروشی‌های عضو طرح مراجعه و از تخفیف ۲۰ تا ۲۵ درصدی خرید کتاب در این طرح تا سقف ۱۰۰ هزار تومان استفاده کنند. همچنین، علاقه‌مندان می‌توانند با استفاده از «اپلیکیشن کتاب فروشی»، کتاب فروشی‌های شهر را روی نقشه مشاهده و بهترین مسیر را برای رسیدن به آن‌ها پیدا کنند. این اپلیکیشن با امکان به‌روزرسانی خودکار، شماره تماس و آدرس تمام کتاب‌فروشی‌های دارای مجوز را در اختیار کاربران قرار می‌دهد و آن‌ها را برای رسیدن به مقصد راهنمایی خواهد کرد. این اپلیکیشن را می‌توانید از سایت خانه کتاب دانلود کنید.

نگاهی متفاوت و طنز به اخبار کشور در ستون رادیو الآن
هر روز در صفحه «همشهری سلام»

تحلیل‌های روز را رصد کنید
www.Rasad.org
پایگاه تحلیلی دفتر پژوهش روزنامه خراسان